

unde Dominus ait in Evangelio : *Thesaurizate vobis thesuros in cælo, ubi neque ærugo neque tinea demolitur, et ubi fures non effodiunt nec furantur* (Matt. vi). Tinea vero, quæ vestes latenter corrodit, designat invidiam, quæ studium bonum lacerat, et comparationem unitatis demoliri non cessat. Fures namque demones atque hæretici sunt, de quibus Veritas ait : *Omnes quotquot venerunt, fures sunt et lacrones* (Joan. x).

CAPUT V.

De piscibus.

Pisces inde dicti, unde pecus, a pascendo scilicet. *Reptilia* dicuntur hæc, quæ natant eo quod repantibus habeant speciem et naturam : quamvis se in profundum immergant, tamen in natando repunt. Unde et David ait : *Hoc mare magnum et spatiosum, illic reptilia, quorum non est numerus* (Psal. ciii). *Amphibia* sunt quædam genera piscium, inde dicta eo quod ambulandi in terris usum, et natandi in aquis officium habeant. Anfi enim Græce utrumque dicitur, id est, quia et in aquis et in terris vivunt, ut hæc, crocodili, hippopotami, hoc est, equi fluviales. *Petriscibus* autem et bestiis et volatilibus antea homines nomina imposuerunt, quam piscibus, quæ prius visa et cognita sunt. Piscium vero postea gradatim cognitis generibus nomina instituta, aut ex similitudine terrestrium, ut ranæ, et vituli, et leones, et nigri meruli, et pavi diverso colore dorso et collo picti, et turdi albi et varii, et cætera quæ sibi juxta species terrestrium animalium nomina vindicaverunt ex moribus terrestrium, ut canes in mari a terrenis canibus nuncupati, quod mordeant : et lupi, quod improba voracitate alios persequantur : a colore, ut umbrae, quia colore umbrae sunt : et auritate, quia in capite auri colorem habeant : et varii a varietate, quos vulgo tructas vocant : figura ut orbis, qui rotundus est, totusque in capite consistat : ut solea, quod sit instar calciamentorum solida : a sexu, ut musculus, quod sit ballenæ masculus. *Ejus* enim coitu concipere hæc bellua perhibetur. *Hinc* muscoli cochlearum, quorum lacte concipiunt ostreae. *Ballenæ* autem sunt immensæ magnitudinis bestiae, ab emittendo et fundendo aquas vocatae. Cæteris enim bestiis maris altius jaciunt undas. *Ballein* enim Græce emittere dicitur. *Cete* dictæ, hoc est, ob immanitatem. Sunt enim ingentia genera belluarum, et æqualia montium corpora : qualis cetus excepit Jonam, cujus alvus tantæ magnitudinis fuit, ut instar obtineret inferni, dicente propheta : *Exaudivit me de ventre inferi* (Jon. ii). *Equi marini*, quod prima parte equi sunt, postrema solvuntur in piscem. *Bocas* discunt esse boves marinos, quasi boeas. *Cærulei* a colore appellati : nam cæruleum est viride cum nigro, ut est mare. *Delfines* certum habent vocabulum, quod voces hominum sequantur, vel quod ad symphoniam gregatim conveniunt. Nihil in mari velocius istis : nam plerumque salientes naves transvolant. Quando autem præludunt in fluctibus, et undarum se molibus saltu præcipiti

A feriunt, tempestates significare videntur. Hi proprie *Simones* nominantur. Est et delfinum genus in Nilo dorso serrato, crocodilorum tenera ventrium secantes interimunt. *Porci marini* sunt, qui vulgo vocantur, ut suilli. Qui dum escam quærunt more suis, terram sub aquis fodiunt. Circa guttur enim habent oris officium, et nisi rostrum arenis immergant, pastum non colligunt. *Crocodilus* a croceo colore dictus. *Gignitur* in Nilo, animal quadrupes in terra et in aquis valens, longitudine plerumque viginti cubitorum, dentium et unguium immanitate armatum, tantæque cutis duritia, ut quamvis fortium ictus lapidum tergo repercutiat. Nocte in aquis, die humi quiescit. *Ova* in terra fovet, masculus et femina vices servant. *Hunc* quidam pisces, serratam habentes cristam, tenera ventrium desecantes, interimunt. Solus ex animalibus superiorem maxillam movere dicitur. *Hippopotamus* vocatus, quod sit equo similis dorso, juba et hiinitu, rostro resupinato a primis dentibus, cauda tortuosa, die in aquis commoratur, nocte segetes depascitur. Et hunc Nilus gignit. *Mullus* vocatus, quod mollis sit atque tenerimus : cujus cibo tradunt libidinem inhiberi, aciem autem oculorum hebetari : homines vero, quibus sæpe pastus, piscem olent. *Mullus* in vino necatus : hi, qui inde bibent, tædium vini habent. *Mugillus* nomen habet, quod sit multum agilis. Nam ubi dispositas senserit piscatorum insidias, confestim retrorsum rediens, ita transilit rete, ut volare piscem videas. *Anguilla* similitudo anguis nomen dedit. *Origo* ejus ex limo. Unde et quando capitur, adeo lenis est, ut quanto fortius presseris, tanto citius elabatur. Ferunt autem Orientis fluvium Gangen anguillas tricenis pedibus gignere. *Anguilla* vino necata : qui ex eo biberint, tædium vini habent. *Draco marinus* aculeos in branciis habet ad caudam spectantes, qui dum percusserit, quaqua ferit, venenum fundit : unde et vocatus. *Murenæ* Græci minanæ vocant eo quod complicit se in circulos. Hanc feminini tantum esse sexus tradunt et concipere a serpente. Ob id a piscatoribus, tanquam a serpente, sibilo vocatur et capitur : ictu autem fustis difficulter interimitur. *Conchæ* et cochleæ hæc ex causa vocatae, quia deficiente luna cavantur, id est, evacuantur. *Omnium* enim clausorum maris animalium atque concharum incremento lunæ membra turgescunt, defectu evacuantur. Luna enim cum in augmento fuerit, auget humorem : cum vero in defectus venerit, humores minuuntur. Hoc enim physici dicunt. *Conchæ* autem primæ positionis nomen, cochleæ vero per diminutionem quasi conchulæ. *Concharum* multa genera sunt, inter quas et margaritifera quæ cochleæ dicuntur, in quarum carne pretiosus calculus solidatur. De quibus tradunt hi, qui animantium scripsere naturis, eo quod nocturno tempore littora appetunt, et ex cælesti rore margaritum concipiunt. Unde et cæloë nominantur. *Murice* cochlea est maris, dicta ab acumine et asperi-